

Kungsbacka kommun

info@kungsbacka.se

Beslut för gymnasieskola med yrkes- och introduktionsprogram

efter tillsyn i Elof Lindälvs gymnasium Enhet 1 i
Kungsbacka kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Kungsbacka kommun att senast den **24 augusti 2018** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Arbetsplatsförlagt lärande

Skolinspektionen konstaterar att Kungsbacka kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Eleverna på yrkesprogrammen får arbetsplatsförlagt lärande under ledning av handledare, som har nödvändiga kunskaper och erfarenheter för uppdraget och som även i övrigt bedöms vara lämplig. (16 kap. 11 och 16 §§ skollagen; 4 kap. 12-14 §§ gymnasieförordningen)

Åtgärder

- Rektorn ska fatta beslut om hela eller delar av kurser ska förläggas till arbetsplatser och om hur fördelningen över läsåren ska göras.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolinspektionen konstaterar att Kungsbacka kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)

Åtgärder

- Rektorn ska se till att elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot målen. I detta ingår att psykolog ska vara delaktig i elevhälsans arbete.

Styrning och utveckling av verksamheten

Skolinspektionen konstaterar att Kungsbacka kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1

kap. 4 §, 4 kap. 4-6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Rektorn ska följa upp resultaten för skolenhetens introduktionsprogram och dokumentera denna uppföljning.
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen ska rektorn besluta om och genomföra nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumentera dessa.

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att utbildningen vid Elof Lindälvs gymnasium Enhet 1 uppfyller författningarnas krav inom de flesta av de granskade områdena. Dock visar tillsynen att psykolog inte ingår i skolenhetens elevhälsoteam. Det sker visserligen ett förebyggande och hälsofrämjande arbete av delar av skolenhetens elevhälsa, men psykologisk kompetens ingår endast vid enstaka insatser i detta arbete på enhetsnivå. Elevhälsan används därför inte som en samlad resurs på det sätt författningarna kräver i ett förebyggande och hälsofrämjande arbete för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Tillsynen visar också att rektorn inte fattar beslut om vilka kurser eller delar av kurser som ska förläggas till arbetsplatser. Att så sker är viktigt eftersom det arbetsplatsförlagda lärandet är en central del av utbildningen på yrkesprogrammen och rektor måste säkerställa att även detta lärande inriktas mot utbildningens mål. Vidare framkommer av tillsynen att skolenhetens systematiska kvalitetsarbete inte uppfyller författningarnas krav, då kunskapsresultaten för introduktionsprogrammet programinriktat individuellt val inte följs upp i relation till syfte och målet med denna utbildning. Därmed saknas också ett viktigt underlag för att kunna identifiera, besluta om och planera relevanta utvecklingsåtgärder som utgår från en sådan uppföljning.

Föreläggande

Arbetsplatsförlagt lärande

Skolinspektionen bedömer att det arbetsplatsförlagda lärandet inte fullt ut uppfyller författningarnas krav. Rektorn har inte fattat beslut om hela eller delar av kurser ska förläggas till arbetsplatser och när det arbetsplatsförlagda lärandet ska förläggas över läsåren. Arbetsplatsförlagt lärande är en central del i de nationella yrkesprogrammen och det är av vikt att beslut om vad som förläggs till arbetsplatsförlagt lärande fattas för att säkerställa att även detta lärande är inriktat mot programmets mål.

Av skollagen framgår att ett yrkesprogram inom gymnasieskolan ska innehålla arbetsplatsförlagt lärande. Av gymnasieförordningen framgår att rektorn beslutar om hela eller delar av kurser ska förläggas till arbetsplatser och om hur fördelningen över läsåren ska göras.

Av intervjuer med lärare på yrkesprogram och yrkesprogram – lärlingsutbildning framgår att det är läraren som i samråd med elev och företag/arbetsplats bestämmer vilka kurser eller delar av kurser som ska förläggas och genomföras på arbetsplatsen. Rektorn beskriver att han inte är involverad i vilka moment som förläggs till arbetsplatser. Detta är enligt rektorn i praktiken, men inte formellt, delegerat till lärarna. Vidare beskriver rektorn att han tillsammans med lärare bevakar att varje elev får det den ska.

Motivering till föreläggande som ingripande

Kungsbacka kommun uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Kungsbacka kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolinspektionens utredning visar att psykolog inte ingår i skolenhetens elevhälsoteam. Elevhälsan används därmed inte i tillräcklig grad som en samlad resurs på det sätt som författningarna kräver i ett förebyggande och hälsofrämjande arbete för att stödja elevernas utveckling och lärande. Att psykolog har anlåtats för en utbildningsinsats bland lärarna är enligt Skolinspektionen inte tillräckligt för att anses uppfylla författningarnas krav avseende elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbetet.

Tillgången till elevhälsans kompetenser bedöms i Skolinspektionens beslut som rör huvudmannens ansvarstagande för gymnasiesärskola (dnr 2017:5396).

Enligt skollagen ska det för eleverna i gymnasieskolan finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses. I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 276) anges bland annat att arbete med elevhälsa förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper samt att det finns kompetens att tillgå för detta arbete.

Utredningen visar att elevhälsan vid skolenheten inte som en samlad resurs främst används förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. I intervju med representanter ur elevhälsoteamet beskrivs att kurator, skolsköterska och specialpedagog träffas regelbundet varje vecka och då har fokus på elevärenden. Denna grupp träffar också rektorn regelbundet varannan vecka och då behandlar mål i enhetens elevhälsoplan likväl som elevärenden om det behövs. Representanter från elevhälsoteamet beskriver olika förebyggande och hälsofrämjande insatser som genomförs vid skolenheten, exempelvis fortbildning för lärarna om extra anpassningar och särskilt stöd samt arbete kring rökning, sömn, kost. Representanter ur elevhälsan beskriver att psykolog har deltagit i planering och genomförande av en utbildning om neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) som vände sig till lärare. De berättar vidare att det förekommer att psykologen kontaktas för åtgärdande arbete vid akuta incidenter. De beskriver att psykologen i övrigt är med i möten i "stora elevhälsoteamet" som täcker hela skolan, med samtliga fem ingående skolenheter. I skolenhetens elevhälsoplan anges att skolpsykolog "kontaktas vid behov". I planens beskrivningar av de olika professionernas roller finns inte skolpsykologen med.

I intervju med elevhälsoteamet i tillsynen av skolenheten Aranäsgymnasiet enhet 4 (dnr 2017:7916) beskriver psykologen att denne har 90 procents tjänst på de tre kommunala gymnasieskolorna, sammanlagt 11 skolenheter. Enligt psykologen innebär uppdraget att denne främst ska jobba på organisations- och gruppnivå. Utifrån behov av förebyggande insatser som identifieras vid skolenheterna kan psykologen få uppdrag av rektorn och det rör vanligtvis utbildningsinsatser och konsultation med arbetslag. Vidare beskriver psykologen att hen inte är med i respektive skolenhets systematiska kvalitetsarbete eller på enheternas EHT-möten.

Motivering till föreläggande som ingripande

Kungsbacka kommun uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Kungsbacka kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen

Styrning och utveckling av verksamheten

Skolinspektionen bedömer att det systematiska kvalitetsarbetet vid skolenheten inte uppfyller författningarnas krav då det saknas en uppföljning av kunskapsresultat samt beslut om och genomförande av utvecklingsåtgärder avseende skolenhetens introduktionsprogram; programinriktat individuellt val. Av utredningen framgår att det visserligen finns ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheten där uppföljning och utvärdering av resultat, samt beslut om och planering av utvecklingsåtgärder inom enhetens nationella program sker. Detta systematiska kvalitetsarbete omfattar dock inte uppföljning av vilka resultat som nås inom skolenhetens introduktionsprogram. Därmed saknas också ett underlag för att rektorn ska kunna identifiera utvecklingsbehov och efter analys besluta om relevanta utvecklingsåtgärder för utbildningen inom introduktionsprogrammet programinriktat individuellt val. Eftersom de nationella målen och syftet för utbildningen vid introduktionsprogrammen skiljer sig från de nationella programmen är det viktigt att rektorn ser till att det sker uppföljningar av resultat inom introduktionsprogrammet som relaterar till de nationella målen och syftet för just detta program.

Enligt skollagen ska varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Om det kommer fram att det finns brister i verksamheten ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas.

Av utredningen framgår att skolenhetens systematiska kvalitetsarbete inte omfattar utbildningen inom introduktionsprogrammet programinriktat individuellt val. Skolinspektionen har tagit del av dokumentet "Uppföljning av systematiskt kvalitetsarbete 2016/2017". I detta dokument sammanställs och utvärderas övergripande kunskapsresultat samt resultat i relation till andra nationella mål som nås vid de olika nationella programmen. Rektorn uppger i intervju att uppföljning och analys av kunskapsresultat i olika ämnen sker på program-, arbetslags-, och ämnesarbetslagsnivå. I skolenhetens dokumenterade systematiska kvalitetsarbete finns dock ingen uppföljning av kunskapsresultat avseende utbildningen inom introduktionsprogrammet programinriktat individuellt val. Rektorn uppger i intervju att kunskapsresultaten hos eleverna som går programinriktat individuellt val följs upp på individnivå. Enligt rektorn sker inte någon uppföljning av denna utbildning på skolenhetsnivå och programinriktat individuellt val syns inte i kvalitetsarbetet. Vidare framgår av intervjun med rektorn att eleverna som går programinriktat individuellt val ingår i uppföljningen av de respektive nationella program som deras utbildning är inriktat mot. Rektorn uppger vidare att huvudmannen inte efterfrågar något specifikt avseende programinriktat individuellt val.

Motivering till föreläggande som ingripande

Kungsbacka kommun uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Kungsbacka kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Kungsbacka kommun uppfyller författningarnas krav inom följande områden:

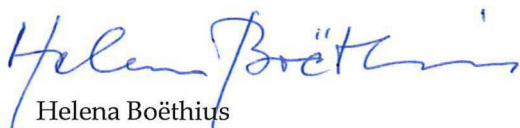
Undervisning och lärande

Extra anpassningar och särskilt stöd

Bedömning och betygssättning

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

På Skolinspektionens vägnar

Helena Boëthius
Enhetschef

Linda Svensson
Föredragande

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Elof Lindälvs gymnasium Enhet 1

Fakta om Elof Lindälvs gymnasium Enhet 1

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Kungsbacka kommun under höstterminen 2017. Elof Lindälvs gymnasium Enhet 1 besöktes av Skolinspektionen den 7 och 8 november 2017.

Elof Lindälvs gymnasium är en kommunal gymnasieskola i Kungsbacka kommun. Skolan är indelad i fem skolenheter som var och en leds av en rektor. Detta beslut avser en av dessa skolenheter, Elof Lindälvs gymnasium Enhet 1. På skolenheten erbjuds och genomförs utbildning inom:

- fordons- och transportprogrammet med inriktningarna lastbil och mobila maskiner, personbil samt transport,

- industridekniska programmet med inriktningarna driftsäkerhet och underhåll, produkt och maskinteknik samt svetsteknik,

- gymnasial lärlingsutbildning inom barn- och fritidsprogrammet, bygg- och anläggningsprogrammet, fordons- och transportprogrammet, hotell och turismprogrammet, industridekniska programmet, restaurang- och livsmedelsprogrammet, vård och omsorgsprogrammet, hantverksprogrammet samt handels- och administrationsprogrammet. Bland lärlingsutbildningarna finns också gymnasial lärlingsanställning.

- introduktionsprogrammet programinriktat individuellt val; fordons- och transportprogrammet

- introduktionsprogrammet programinriktat individuellt val; industridekniska programmet

Vid tiden för tillsynen finns det på skolenheten totalt 200 elever, varav 90 elever på fordons- och transportprogrammet, 8 elever på industriprogrammet, 91 elever på de olika lärlingsutbildningarna (inklusive gymnasial lärlingsanställning) samt 5 elever vid introduktionsprogrammet programinriktat individuellt val (4 elever med inriktning mot fordons- och transportprogrammet och en elev med inriktning mot industriprogrammet).

Måluppfyllelse

Skolverkets nationellt sammanställda statistik visar att 64 procent av de elever som avslutade utbildningen på fordons- och transportprogrammet vid skolenheten med avgångsbetyg våren 2017 fick gymnasieexamen. Genomsnittet i riket för på fordons- och transportprogrammet var samma år 85 procent. Enligt Skolverkets statistik var den genomsnittliga betygspoängen 10,7 hos de elever som avslutade utbildning på fordons- och transportprogrammet vid skolenheten våren 2017. Genomsnittet i riket för detta program var samma år 12,7.

Resultaten år 2017 för industritekniska programmet, som innan läsåret 2017/18 tillhörde en annan skolenhet på Elof Lindälvs gymnasium, redovisas inte i Skolverkets statistik, då antalet elever var för litet.

När det gäller de nio lärlingsutbildningarna inom olika yrkesprogram finns inte heller någon nationellt sammanställd statistik över resultaten då antalet elever vid respektive lärlingsutbildning är för litet. I skolenhetens sammanställning redovisas avgångselever inom de olika lärlingsutbildningarna ihop och av denna sammanställning framgår att 77 procent av eleverna vid lärlingsutbildningarna med avgångsbetyg fick gymnasieexamen. Den genomsnittliga betygspoängen för avgångseleverna vid lärlingsutbildningarna var 12,0.

För eleverna inom introduktionsprogram finns ingen nationellt sammanställd statistik. Resultat i relation till syfte och mål för skolenhetens introduktionsprogram programinriktat individuellt val framgår inte heller i skolenhetens dokumenterade resultatuppföljning.